

MAGYAR LOVASTERÁPIA SZÖVETSÉG

HÍRLEVÉL

IV. évfolyam 1. szám

2002. Január

HÍREK, INFORMÁCIÓK AZ MLTSZ ÉLETÉBŐL

Elnöki köszöntő

2002 januárját írjuk. Eltelt egy év, sikerek, örömök, bosszúságok. 2002 januárját írjuk, ebben az évben is lesznek sikerek, örömök, és bizonyosan bosszúságok is, sajnós.

Visszatekintve az elmúlt évre, látom, hogy a Magyar Lovasterápia Szövetség évről-évre nagyobb, és évről-évre szervezettebben működik. Munkánk egyre elismertebb, amit az is jelez, hogy az ország minden pontjáról jelentkeznek olyanok, akik csatlakozni kívánnak hozzánk. Egyre kevesebben vannak azok, akik úgy gondolják, továbbra is egyedül – magukat a nemzetközi normáktól függetlenül – kívánnak dolgozni. Nyilván megvan rá az okuk, hogy miért teszik ezt. Ezzel kapcsolatban maradván az elmúlt év tanfolyamain, rendezvényein is feltűnt számomra, hogy a különböző szakmák – vagy legalábbis néhány képviselőjük – mennyire idegenkednek egymástól. A Szövetség és – elnöki tisztem folytán – a magam feladatának tekintem azt, hogy, aki dolgozni akar, szervezetünkben megtalálhassa a helyét. Ez idáig csak gyógytornászoknak, szomato-pedagógusoknak, valamint gyógypedagógusoknak alakítottunk ki szakmaspecifikus képzést, tanfolyamokat, programokat. Többen hiányolták, hogy „nem törődünk” a pedagógusokkal, pszichológusokkal, de a lovas szakemberek is kevesellték azt a képzést, amit nálunk kaptak. Ezeknek a szakmáknak a helye – tőlünk nyugatabbra lévő országokban – már rég megvan a nemzeti szövetségeken belül. Nekünk gondoskodni kell arról, hogy ez a probléma nálunk is megoldódjon.

A nemzetközi normákat is figyelembe véve döntöttünk arról, hogy mely szakmák képviselői részesülhetnek nálunk képzésben, illetve továbbképzésben.

Az alábbi alapképzetté váló szakemberek képzését és továbbképzését biztosítjuk már most, vagy tervezzük a jövőben, illetve ezen szakmák képviselői szerezhethetnek a megfelelő képzés és vizsgák után – a képzés szintjétől függően – önálló munkára jogosító okleveleket, vagy önálló munkára nem jogosító tanúsítványokat, az alábbi szakterületeken:

Hippoterápia:

- orvos
- gyógytornász
- szomato-pedagógus

Pedagógiai, gyógypedagógiai lovagoltatás, fogathajtás:

- gyógypedagógus
- bármilyen pedagógiai, főiskolai oklevéllel rendelkező szakember
- pszichológus

Fogyatékosok sportlovagoltatása, fogathajtása:

- testnevelési főiskolai oklevél
- felsőfokú, vagy középfokú lovasedzői oklevél

Terápiás lóképzők:

- közép- vagy felsőfokú végzettség + sikeres lovas felvételi vizsga

Felvételi vizsga nélkül:

- belovagló
- lovassportoktató
- Középfokú lovasedző
- lovas szakedző

Segítők (önálló munkára nem jogosultak):

- a fenti minősítéssel nem rendelkezők

Köszöntőmben azért is tartottam szükségesnek még egyszer írni erről a témáról, mert az őszi tanfolyamon és két elnökségi ülésen is felvetődött ez a kérdés.

Úgy tűnt, többen megfélemeztek – az általam három évvel ezelőtt „Kőbe vésett szabály”-ként elnevezett – alapszabályunkról, melyet akkor mindenkinek megküldtünk. Emlékeztetőül megint a Hírlevélhez csatoljuk.

További gondolatok és információk:

Ebben az évben több nagy projektet is elkezdünk. Ezek közül a következők a legfontosabbak:

1. A Világszövetséggel egyeztetve, 2003. június 11-14-én Budapesten rendezzük a Nemzetközi Lovasterápia Konferenciát. Az ezzel kapcsolatos anyagot mellékeljük. Remélem, hogy a konferenciának magyar részről sok résztvevője és minél több nivós szakmai előadója lesz.
2. Idén indul az Oktatási Minisztérium által jóváhagyott akkreditált képzés, a lovas felvételi vizsga 2002. március 30-án lesz Kaposváron. (A részleteket lásd a Hírlevél hátsó oldalain.)
3. Több főhatóság is nyitott lovasterápiával kapcsolatos pályázatok befogadására. Mindenkinek javaslom, hogy minél több pályázatot nyújtson be a Gazdasági Minisztériumhoz, az Ifjúsági és Sportminisztériumhoz és az Oktatási Minisztériumhoz, de lehet pályázni a Földművelésügyi Minisztériumhoz is. Természetesen nincs arra garancia, hogy minden pályázatot pozitívan bírálják el.
4. Szeretnénk a Szövetség tagjai között egy modern számítógépes hálózatot kialakítani. Kérem, jelentkezzenek azok az intézmények, illetve személyek, akik kellő számítógépes ismerettel rendelkeznek ahhoz, hogy egy ilyen programban részt vegyenek. Indokolható esetben számítógépet is lehet igényelni.
5. Külön öröm, hogy ebben az évben – a több éves képzés eredményeként – várhatóan már öt szakember fog rendelkezni az európai normáknak megfelelő és önálló munkára jogosító hippoterapeuta oklevéllel. Még idén várható az is, hogy – amennyiben sikeresen befejezik magyarországi és ausztriai képzésüket – a gyógypedagógusok közül nyolcan diplomát szereznek.

6. Terveink szerint 2002-ben október 20 - 27 közötti időszakban hívjuk Magyarországra a nemzetközi oktatókat. Remélem minél többen eljönnek majd a – valószínűleg – Sarlópusztán megrendezendő tanfolyamra.

Kívánok a Szövetség minden tagjának 2002-ben sok sikert és örömet, sikeres gyógyító és fejlesztő munkát.

Budapest, 2002. január 21.

Dr. Edvi Péter
elnök

Kőbe vésett szabály

„Nekem ne mondja meg egy lovasz, hogyan kell gyereket csinálni” - mondta ezt az egyértelműen kétértelmű mondatot egy kedves, csinos hölgy a szilvászvárad tanfolyamunkon. Minekutána jót derültem ezen a kijelentésen, elgondolkodtam a tartalmán. Elgondolkodtam, aztán elszomorodtam. Mennyi védekezés megbántódás és elhatárolódás van ebben a mondatban. Ami a legjobban elkésérít a mai helyzetben, hogy a lovasterápiával foglalkozó (szak) emberek többsége egyedül, vagy kis, két-háromfős csoportokban küzd a túlélésért, és gyakran nemcsak ezért, hanem egymás ellen is.

Fontosnak tartom, hogy a jövőben a Magyar Lovas Terápia Szövetség szakemberei jó szakmai légkörben, kölcsönös egyetértésben, szakmailag egymást kiegészítve dolgozzanak együtt. Ennek érdekében most szimbolikusan „kőbe vésem” a következő szabályt!

A Magyar Lovas Terápia Szövetség tagjai csak teamben, a képzettségüknek és a végzettségüknek megfelelő szakmai területen dolgozhatnak. Amennyiben egy betegnél, egy fejlesztésre váró lovasnál olyan szakmai vizsgálatok vagy gyakorlatok elvégzésének szükségessége, vagy szakmai kérdések megválaszolása merül fel, melyre a vizsgálatot vagy gyakorlatot végzőnek nincs képesítése, az illető köteles a megfelelő képesítéssel rendelkező szakembert a vizsgálatba, gyakorlatba bevonni. Szakmai kompetenciák túllépése tilos, és a Szövetség által elítélendő.

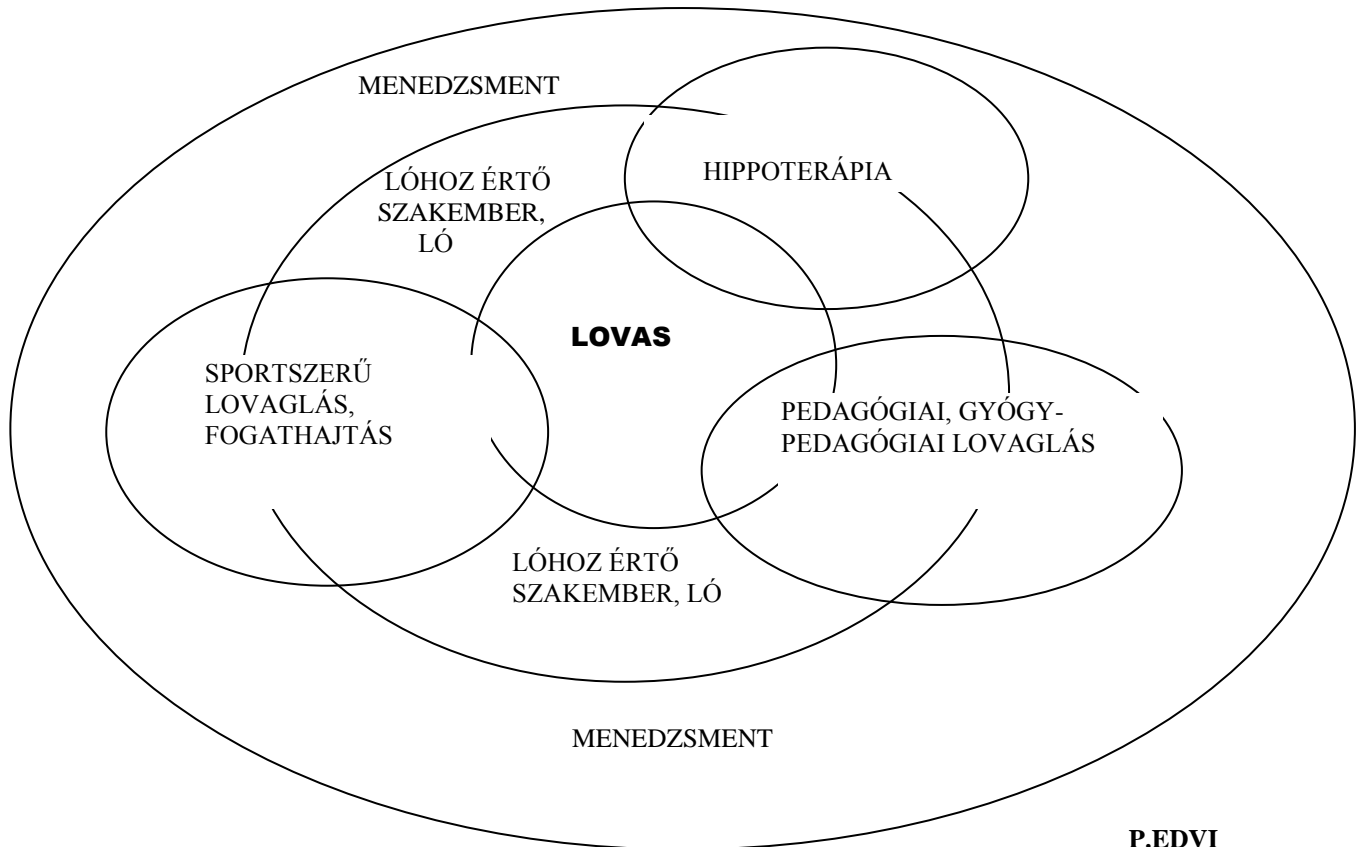
A nemzetközi szövetség a terápiás lovaglást három nagy szakterületre osztja fel.

1. **Hippoterápia:** a hippoterápia alatt az orvos, gyógytornász, neurológus szakorvos által végzett kezelési módszert értjük, melynek során a beteg egészségügyi állapotának javulását vagy egy káros folyamat szintentartását, illetve lassítását kívánjuk elérni.
2. **Pedagógiai vagy gyógypedagógiai lovagoltatás:** a pedagógiai vagy gyógypedagógiai lovagoltatás elnevezés alatt olyan pedagógusok, gyógypedagógusok, esetleg pszichológusok által irányított lovagoltatást értünk, melynek keretében a fenti szakmák hatáskörébe tartozó kliensek

esetében, a fenti szakmák képviselői a lovagoltatás eszközével kívánnak kedvező komplex gyógypedagógiai, pedagógiai-pszichológiai hatást elérni.

3. Lovaglás és fogathajtás mint sport: testileg és/vagy értelmileg akadályozott gyermekek, illetve felnőttek sportja, életkörülményeik és kondíciójuk javítása érdekében.

A lovasterápia szerkezetét a különböző szakterületek összefüggését a következő ábrában mutatom be.

Aki terápiás lovaglást kíván vezetni, annak értenie kell a lóhoz is. Aki nem tud lovakkal dolgozni, az köteles a gyakorlatok elvégzéséhez lóhoz értő szakembert bevonni. A ló kiválasztása, képzése, edzése és a vele való gyakorlat végzése speciális szaktudást igényel. Ezt a szaktudást vizsgával kell bizonyítani.

Végül a menedzsment. Ehhez is érteni kell annak érdekében, hogy elfogadják Magyarországon a lovasterápiát mint szakmát, hogy legyen hivatalos képzés, hogy az egészségbiztosítási pénztár befogadja. De a menedzsment feladata az is, hogy az egymással néha konkuráló szakmák a helyükre kerüljenek.

A Magyar Lovas Terápia Szövetség ajtaja mindenki számára nyitva áll. Mindenki jöhet tapasztalatcserére, tanulni vagy csak szakanyagért. Aki azonban tag kíván lenni annak el kell ismerni a fenti szabályt!

**Dr. Edvi Péter
elnök**

BESZÁMOLÓ AZ 5. ŐSZI LOVASTERÁPIÁS TANFOLYAMRÓL

A Magyar Lovasterápia Szövetség 2001. október 14. és 28. között rendezte meg ötödik szakemberképző tanfolyamát Sarlóspusztán. A képzést az előző évhez hasonlóan két részre osztottuk.

Október 14. és 21. között a lovasok képzése folyt. Rajz Katalin, lovas edző, Kövy András lovas szakedző, Anja Mootz, homeopata, Dr. Wagner Kinga, állatorvos és Habsburg Eilika, lovas edző segítségével egy hetes kemény képzésben volt része a hallgatóknak. A lovasok reggel 9-től sokszor éjszakába nyúlóan vettek részt az edzéseken és az elméleti előadásokon.

A tanfolyam célja az volt, hogy hétfvégén a Német Lovas Szövetség hivatalos vizsgabiztosai (Isabell von Neumann Cosel, Kurt Lehmann) előtt sikeres lovasvizsgát tegyen a csoport. A vizsga egy E4-es vagy A4-es díjlovagló feladat végrehajtásából, egy 90 cm-es vagy 1,10-es díjugrató pálya lelovaglásából, futószárazásból és elméleti részből állt.

A lovasokhoz pénteken csatlakozott a Magyar Hippoterápiás Munkacsoport, akik szintén megpróbálkoztak a vizsgával. A szombati napon 13-an vizsgáztak le, és ezzel megszerezték a Német Lovas Szövetség által kiállított különböző kategóriájú lovasbizonyítványt* illetve Terápiás-lóképző tanúsítványt. A 13 hallgatóból 3-an Bázis szintű, 9-en DRA-IV-es, 1 résztvevő DRA III-as fokozatú bizonyítványt kapott.

(*A Német Lovasszövetség bírói előtt letett lovasvizsga.

Szintjei:

Bázis: E4 díjlovaglás, általános lovasismeretek (elmélet)

DRA IV: E4 díjlovaglás, 90 cm-es ugrópálya, díjlovaglás-ugratás- és általános lovasismeretek elmélet

DRA III: A4 díjlovaglás, 1,10 cm-es ugrópálya, díjlovaglás-ugratás- és általános lovasismeretek elmélet)

A tanfolyamba bekapcsolódó Magyar Hippoterápiás Munkacsoport a második héten Peter Holzmüller segítségével és

vezetésével gyakorlati és elméleti oktatáson vett részt, mely a hétfvégén vizsgával zárult. A lovasokhoz hasonlóan rájuk is kemény munka várt. Délelőtt gyakorlati, délután és este elméleti foglalkozásokat tartottak, majd szombaton vizsgáztak. A gyakorlati (futószar, díjlovaglás, lótartás, ápolás, hosszúszáras munka..etc.) vizsgán túl a résztvevőknek összetett elméleti vizsgát is teljesíteniük kellett (neuroanatómia, neurológia, dokumnetáció, indikációk-kontraindikációk..etc. kérdésekre kellett válaszolniuk). Végül három újabb hallgató kapott Hippoterapeuta Oklevelet.

A hippoterapeuta vizsga

A terápiás-ló kiképzők és a hippoterapeuták tanúsítványának értékét növeli, hogy azok megfelelnek az Európai Unió követelményeknek, mivel a vizsgát hivatalos körülmények között, Európai Unió vizsgabiztosok előtt tették le a hallgatók.

A tanfolyamba október 21-én kapcsolódtak be a gyógypedagógusok, illetve mindazok, akik először vettek részt MLTSZ kurzuson.. Ez utóbbi 27 fős csapat alkotta a segítők csoportját, melyben pszichológus, lovas szakember, de lovasterápiával még nem foglalkozó gyógypedagógus és gyógytornász is volt. A gyógypedagógusok két csoportban dolgoztak. Egy hét fős csoport prof. Carl Klüwer, a Világszövetség korábbi elnöke vezetésével új gyakorlati módszereket sajátíthattak el. A tanfolyam végén oklevelet kaptak.

A gyógypedagógus munkacsoport

dr. Edvi Péter és prof. Carl Klüwer

a csoport munka közben

A gyógypedagógus munkacsoport tagjai Füzes Orsolya, Kövy András lovas szakember és Páska Ildikó segítségével voltizs és futószáras vizsgára készültek. A hét végén a csoport minden tagja sikeres vizsgát tett.

a voltizs vizsga

A sarlóspusztai tanfolyam vendégoktatója volt Sharon Herz-Freilich a Philadelphiai Lovasterápiás Központ instruktora, aki a gyógypedagógus munkacsoport tagjainak és a segítők csoportnak tartott előadásokat és gyakorlatokat.

A segítők részben a már említett külföldi előadóktól részben magyar

szakemberektől sajátíthattak el új ismereteket. A hallgatóknak a hét végén vizsgán kellett beszámolniuk a lovas, gyógypedagógiai lovaglás, hippoterápia, és biztonsági tudásukról – szóban, írásban és gyakorlatban. A követelményeknek 26 hallgató tudott megfelelni. Ők Lovasterápiás Segítő Tanúsítványt kaptak, ami nem jogosítja fel őket önálló lovasterápiás tevékenység végzésére, de a lovasterápiás team-ekben fontos szerepet kapnak.

amit a Magyar Lovasterápia Szövetség Alapítvány továbbra is folytatni kíván. Ennek érdekében elkészült már egy képzési tervezet is, amit a Pedagógus továbbképzési Akkreditációs Testület, akkreditálható programként az Oktatási Miniszterhez felterjesztett, aki ezt elfogadta. Így ez a gyógypedagógusoknak és gyógytornászoknak szóló másoddiplomás képzés 2002-ben elindulhat.

A tanfolyamon sikeres vizsgát tett és tanúsítványt kapott hallgatók :

HIPPOTERAPEUTÁK (tanúsítványuk önálló munkára jogosító, EU normáknak megfelelő oklevél):

1. Csizmadia Orsolya
2. Darvas Cecília
3. Kalina Katalin

GYÓGYPEDAGÓGUS MUNKACSOPORT:

1. Bozori Gabriella
2. Ferenczi Éva
3. Horváth Krisztina
4. Kézsmárkiné Piti Irén
5. Kissné Hatvani Erika
6. Muszkalay Hedvig
7. Kisháziné Szarka Éva

KLÜWER CSOPORT:

1. Borúzs Andrea
2. Bujdosóné Stefán Adrienn
3. Faragó György
4. Jankovits Gyöngyi
5. Kovács Péter
6. Lajos Ernőné
7. Palczert Melina
8. Szunai Orsolya

TERÁPIÁS-LÓ KIKÉPZŐK*:

1. Kovács Ferenc, DRA-IV.
2. Lajos Ernő, DRA-IV.
3. Pátkai János, DRA-III.
4. Pátkai Jánosné, Bázis
5. Tokaji Sándor, DRA-IV.
6. Tóth István, DRA-IV.
7. Dr. Wagner Kinga, DRA-IV.

Sharon Herz-Freilich

a segítő csoport

A Magyar Lovasterápia Szövetség Alapítvány, mint a hazai lovasterápiás szakemberképzés egyetlen fóruma azt a célt tűzte ki maga elé, hogy kiépít egy lovasterápiás hálózatot, ahol az európai normáknak megfelelő, képzett szakemberek segítségével felelősségteljes, hatékony munka folyhat. Ennek alapfeltétele a szakemberképzés,

LOVASTERÁPIÁS SEGÍTŐK:

1. Bartha Katalin
2. Barthné Horváth Natasa
3. Csató Erika Csilla
4. Csendesné Palczert Csilla
5. Csikay Imréné
6. Gajdos Zita
7. Hegedüs Anita
8. Jámbor Péter
9. Karikáné Szabó Margit
10. Kocsis Éva
11. Kovács Ferenc
12. Mátra Gyöngyi Anna
13. Mészáros Györgyné
14. Orelszkiy Viktor
15. Palczert Melinda
16. Polt Nóra
17. Rákóczi Istvánné
18. Suchné Veres Mariann
19. Süveges Kriszta
20. Szabóné Németh Ágnes
21. Szekeres Nóra
22. Szűcs Gergely
23. Tábori Renáta
24. Varga Vikória
25. Vicker Lilla
26. dr. Zajdóné Nagy Ildikó

előadás

Sikerés lovasvizsgát tettek a Német Lovasszövetség vizsgabizottsága előtt*:

1. Csizmadia Orsolya, DRA IV.
2. Darvas Cecília, Bázis
3. Györgypál Éva, DRA IV.
4. Kalina Katalin, Bázis
5. Katona Enikő, DRA IV.
6. Németh Klára, DRA IV.

gyakorlat

vizsga előtt

II. ORSZÁGOS GYERMEK TERÁPIÁS LOVAS FESZTIVÁL

KÖSZÖNTŐ

Hódmezővásárhely, 2001. szeptember
29.

A hódmezővásárhelyi Nagy Sándor utcai Általános Iskola Alapítványa 2001. szeptember 29-én második alkalommal rendezte meg az Országos Gyermekek Terápiás Lovas Fesztivált.

Példamutató nemes versengésnek volt tanúja, aki kilátogatott a HÓD-MEZŐGAZDA RT. Aranyági Ménesének fedett lovardájába ezen a csodálatos szeptember végi szombaton.

A rendezvény fővédnökségét Dr. Edvi Péter az MLTSZ elnöke vállalta fel. Sajnos személyesen nem tudott megjelenni a fesztiválon, de elküldött üdvözlő soraival köszöntötte és buzdította a versenyzőket.

Az ország kilenc településéről (Bóly, Érd, Hajdúszoboszló, Homok, Hódmezővásárhely – két intézmény, Kömlőd, Mohács, Szentés, Tata) tíz intézményből 65 sérült gyermek és fiatal mérte össze lovastudását. 4 kategóriába lehetett nevezni, mindenki a tudásának, képességének megfelelőt választhatta.

A versenybíróknak nehéz feladatuk volt, hiszen a gyermekek méltó küzdelemmel adták tudásuk legjavát. a délutáni program már kicsit kötetlenebb volt. Az érkező csapatok szabadon választott gyakorlataikat mutathatták be.

A fesztiválra szép számmal érkeztek érdeklődők, szakemberek. A gyerekeket elkísérték szüleik, szurkoló diáktársaik. Rendezőként, házigazdaként mindent megtettünk, hogy egy szép nap emlékével térhessen mindenki haza a hódmezővásárhelyi lovas fesztiválról.

Köszönjük, hogy sokan támogattak bennünket, hogy ez megvalósuljon. Reméljük jövőre lesz folytatása ennek az országos rendezvénynek, itt Hódmezővásárhelyen.

Értékes nap ez a mai. 2001. szeptember 29. Ma rendezzi a Nagy Sándor utcai Általános Iskola, a Hód-Mezőgazda Rt. és Hódmezővásárhely Önkormányzata a II. Országos Gyermekek Terápiás Lovas Fesztivált.

Sokan összefogtak, hogy az ország kilenc pontjáról érkező csoportokat fogadják, segítsék, és örömet nyújtsanak azoknak a gyermekeknek, akik gyakran az élet árnyékos oldalán élnek. Ma azok állnak, lovagolnak a porondon, akik nem szokták meg a rivaldafényt. Akiknek nem szoktak tapsolni, akiket nem szoktak nyilvánosan ünnepelni.

Méltósága van ennek a napnak, mert a hódmezővásárhelyiek ma már másodszer bizonyítják; elég erejük van ahhoz, hogy gyengéket, hátrányos helyzetűeket ünnepeljenek. Nézzék meg jól kedves vendégek ezeket a kis hősokeket, akik életük mindennapos apró küzdelmeiben gyakran alulmaradnak, de nem adják fel. Gyakran nem oda lép a láb, ahova kell, és gyakran nem érti a fej, amit tenni kell. S újra kezdik, ha kell százszor is, ha kell sírva és kínlódva, ameddig sikerül a lépés vagy a gyakorlat, ameddig felvillan a mosoly, s néha kitör a harsogó kacaj. Sikerült, látod megküzdöttem érte, de sikerült! És ilyenkor kell ünnepelnünk, csendben integetnünk, magunkban hurráznunk, nehogy megijedjen a gyerek, vagy megugorjon a ló. És ilyenkor kell elgondolkoznunk, hogy milyen szerencsések vagyunk mi, akiknek nem okoz áthághatatlan akadályt egy felfelé ívelő lépcső, egy szabványosnál szűkebb ajtó, vagy a könyv betűje. És végül én ünnepelem Önöket, akik ma az összefogást, a segíteni akarást gyakorolják. A messzi Németországból köszöntelek, Hódmezővásárhely.

Edvi Péter

a Magyar Lovasterápia Szövetség elnöke

Kissné Hatvani Erika

Versenyszámok helyezései:

A/1 kategória – önálló lovaglás (12 év alatti korosztály):

- I. **Ördögh Zsolt** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)
- II. **Gajdán Róbert** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)
- III. **Füzes József** (Mohács)
- IV. **Hornyák Péter** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)

A/2 kategória – önálló lovaglás (12 év feletti korosztály):

- I. **Fegl Károly** (Kömlőd)
- II. **Kocsis József** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)
- III. **Lakatos László** (Szentés)
- IV. **Czakó Gábor** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola), **Tóth Richárd** (Mohács)
- V. –
- VI. **Hajduk László** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)

B/1 kategória – eszköz nélkül kivitelezett gyakorlat (12 év alatti korosztály):

- I. **Holczinger Alexandra** (Kömlőd)
- II. **Spóhn László** (Kömlőd)
- III. **Bader László** (Hódmezővásárhely, Kozmutcza Flóra Általános Iskola)
- IV. **Fazekas Tímea** (Hajdúszoboszló), **Richter András** (Kömlőd)
- V. –
- VI. **Szikora Tamás** (Hajdúszoboszló)

B/2 kategória – eszköz nélkül kivitelezett gyakorlat (12 év feletti korosztály):

- I. **Reich Sándor** (Bóly)
- II. **Busz Bernadett** (Bóly)
- III. **Feigl Károly** (Kömlőd)
- IV. **Pék Ferenc** (Kömlőd)
- V. **Döme Eszter** (Érd)
- VI. **Serdült Zoltán** (Hajdúszoboszló)

C/1 kategória – eszközzel kivitelezett gyakorlat (12 év alatti korosztály):

- I. **Nagy János Balázs** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)
- II. **Pécsi Ágnes** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola), **Pécsi Sándor** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)
- III. –
- IV. **Csatári Ádám** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)
- V. **Szabó Andrea** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)

C/2 kategória – eszközzel kivitelezett gyakorlat (12 év feletti korosztály):

- I. **Szehofner Róbert** (Érd)
- II. **Krejcsovics Krisztina** (Érd)
- III. **Komáromi Andrea** (Érd)
- IV. **Lelesz József** (Homok)
- V. **Szabó András** (Homok)
- VI. **Bankos Bálint** (Érd)

D/1 kategória – gyógypedagógiai voltizs (12 év alatti korosztály):

- I. **Hajdú Szabina** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)
- II. **Gajdán Róbert** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)
- III. **Ördögh Zsolt** (Hódmezővásárhely, Nagy Sándor utcai Általános Iskola)
- IV. **Babai Csaba** (Tata)
- V. **Lipták Tamás** (Tata)
- VI. **Mészáros Zoltán** (Tata)

D/2 kategória – gyógypedagógiai voltizs (12 év feletti korosztály):

- I. **Csík Attila** (Szentés)
- II. **Balassa Roland** (Szentés)
- III. **Orosz Mónika** (Szentés)
- IV. **Kovács Norbert** (Szentés)
- V. **Kovács Ágnes** (Szentés)
- VI. **Lakatos László** (Szentés)

Összesítés:

Bóly:

I. helyezés: 2 db

Érd:

I. helyezés: 1 db
II. helyezés: 1 db
III. helyezés: 1 db
V. helyezés: 1 db
VI. helyezés: 1 db

Hajdúszoboszló:

IV. helyezés: 1 db
VI. helyezés: 2 db

Hódmezővásárhely Kozmutcza Flóra

Általános Iskola:

III. helyezés: 1 db

Hódmezővásárhely Nagy Sándor Utcai

Általános Iskola:

I. helyezés: 4 db
II. helyezés: 4 db
III. helyezés: 1 db
IV. helyezés: 2 db
V. helyezés: 1 db
VI. helyezés: 1 db

Kömlőd:

I. helyezés: 2 db
III. helyezés: 2 db
IV. helyezés: 1 db

Szentes:

I. helyezés: 2 db
III. helyezés: 2 db
IV. helyezés: 1 db
V. helyezés: 1 db
VI. helyezés: 1 db

Homok:

IV. helyezés: 1 db
V. helyezés: 1 db

Tata:

IV. helyezés: 1 db
V. helyezés: 1 db
VI. helyezés: 1 db

Mohács:

III. helyezés: 1 db
IV. helyezés: 1 db

GABI TERHORST: A SZENZOROS INTEGRÁCIÓ FEJLESZTÉSE GYÓGYPEDAGÓGIAI LOVAGLÁS ÉS VOLTIZSÁLÁS

A „kis lovas akadálypálya” konceptiójának bemutatása

A gyógypedagógiai lovaglás/voltizs szenzoros integrációt fejlesztő hatása, azt hiszem már nem ismeretlen azok számára, akik részt vettek az MLTSZ évenként szervezett tanfolyamain. Mégis úgy érzem érdemes lefordítani ezt a cikket, mert a lovas és voltizs foglalkozások tudatos megtervezését és lebonyolítását segítheti elő. Eligazíthat minket a mit? Miért? Hogyan? Kérdések tömkelegében, a válaszok megadása nélkül ugyanis – úgy vélem – nehezen beszélhetünk szakszerű terápiairól.

A cikk szerzője, a tecklenburgi /Németország/ Terápiás Lovas Egyesületnél akadályozottak sportlovaglásával foglalkozik. Ő és az Egyesületnél dolgozó gyógypedagógus közösen dolgozták ki a címben már szereplő, „Kis lovas akadálypálya” koncepcióját. Az ötlet valójában azért született meg, mert az Egyesülethez járó, értelmileg akadályozott gyerekek egy részének el kellett búcsúznia a lovaglástól. A közelben lévő speciális iskola ugyanis 2 évet szán a gyerekek gyógypedagógiai lovaglás és voltizsálással történő fejlesztésére.

A „kis lovas akadálypálya” hat különböző feladatot foglal magába:

- 1) Lóápolás /mely során a gyerekeknek a lóápoló eszközöket vagy a ló testrészeit meg kell nevezniük/
- 2) A ló vezetése lépésben /segítséggel vagy segítség nélkül/
- 3) Kendőcsere lépésben és ügetésben /két gyerek egy időben ül a lovon. Egymás mellé kell lovagolniuk és egy kendőt átnyújtaniuk. Egy másik variáció, ha az egyik gyerek a lovon ül, a másik a földön áll. A földön álló gyerek átnyújtja a kendőt a lovon ülőnek, aki a következő körben visszaadja azt/

- 4) A voltizgyakorlatok előtornázása és leutánzása /két gyerek lovagol lépésben egy időben. Váltakozva, hol az egyik, hol a másik bemutat egy gyakorlatot, amit a társának utánoznia kell/
- 5) Lovaglás futószáron lépésben, ügetésben, vágásban /egyéni a gyerek kívánsága és lehetőségei alapján/
- 6) Sárgarépa etetése /segítséggel vagy segítséggel nélkül/

alapmondat: „Olyan sok segítség, amennyi szükséges és olyan kevés segítség amennyi lehetséges”. Ha a gyerek akadályozottsága vagy a szituáció miatt nem tud vagy nem akar egy feladattal megbirkózni, ne erőltessük, az örömmel végzett tevékenység álljon mindig előtérben és a teljesítményekért kapott elismerés.

Speciális fejlesztés az egyes feladatoknál

A szenzoros integráció fejlesztése

A „kis lovas akadálypálya” ötletét ugyan a szenzoros integráció fejlesztése hívta életre, nagyon fontos azonban a gyerek személyét és személyiségét átfog, széleskörű fejlesztést megváltoztatni, felismerve a gyerek szükségleteit.

Általános célkitűzések

Az örömszerzés

A legfőbb ok amiért megszerveztük a „kis lovas akadálypályát” az volt, hogy egy szép, felejthetetlen nappal ajándékozzuk meg a gyerekeket, mely során ők is nagyon jól érzik magukat. Az örömmel végzett tevékenység ugyanis pozitív hatással van a szenzoros integráció folyamatára.

A feladatok egyéni megoldása

A „kis lovas akadálypálya” 6 feladata csupán irányvonalnak tekinthető, szigorú betartásuk nem lehet célkitűzésünk. A feladatokkal a gyerekeknek egyénileg kell megbirkózniuk úgy, hogy minden esetben eredményesen vegyenek egy akadályt. Ezért, véleményem szerint a legfontosabb a körülmények, feltételek oly módon való megszervezése, hogy a személyiség egészének fejlesztését érjük el. Ez az akadálypálya levezetésénél azt jelenti, hogy a gyerek ott kap segítséget, ahol segítségre van szüksége (pl. a lóvezetésnél). Itt is érvényes az

Lóápolás

A lóápolás során a gyerek kontaktust vesz fel az állattal, és a lóra mint partnerre tekint. Mindezek bizalmat építenek ki és csökkentik a félelmet. Ennél a feladtnál a gyerekek taktilis érzékelését stimuláljuk, a közvetlen felszólításokkal pedig – pl. Érezd csak milyen puha és meleg Little Foot bőre! – a hatást még jobban növeljük. /Little Foot egy 8 éves norvégia herélt, az Egyesület tulajdonában lévő terápiás ló. (a fordító)/

A lóápolás során a gyerek hajlítja, nyújtja izmait és ízületeit, nyújtózkodik, s eközben számos proprioceptív inger éri. A vestibuláris ingerek jelentéktelen szerepet játszanak e tevékenységben.

A testtudat és az átvivő képesség szintén fejleszthető különböző felszólításokkal. Pl. „Mutasd meg Little Foot füleit!” „És hol vannak a te füleid?”

Ha hagyjuk, hogy a gyerek a lóval kapcsolatos minden lehetséges dolgot megnevezhessen, nagyban hozzájárulnak a nyelvi megértés, a nyelvi kérdések és képességek valamint a fogalomalkotás képességeihez. Ha több gyerek tevékenykedik egyszerre a ló körül, a kooperatív magatartást fejlesztjük, mivel egymás közt ki kell osztani a szerepeket: ki fésüli a ló sörényét, ki az, aki a fejét keféli...stb. / Kaune, Wilhelm: Das Heilpädagogisches Voltigieren und Reiten mit geistig behinderten Menschen, S. 23-35, 85; Hartung, Ute: Heilpädagogisches Voltigieren mit wahrnehmungsgestörten Kindern, Thr 4/98 S. 20-22./

A ló vezetése

A ló vezetése közben ugyancsak a félelmet építjük le és a bizalmat erősítjük fel. A gyerek önértékelése javul a sikerélmény által, hogy ezt a nagy és erős lovat vezetni tudja.

A motoros koordináció és a mozgástervezés területén is pozitív változásokat tapasztalhatunk, mivel a saját test mozgását a ló mozgásához kell igazítani, és tájékozódni kell az egész pályán.

A gyerekeknek koncentrálnia kell a feladatra és reagálni, ha a ló pl. állva marad. Így egy állandó verbális és nonverbális dialógus zajlik ló és gyerek közt, mely a kommunikációs képességek javulásához vezet.

Ugyanakkor a ló vezetése egy nagyon komplex feladathelyzet, ezért különösen fontos ennél a feladatnál az egyéni bánásmód, és ha szükséges az egyéni segítségadás. /Kaune, Wilhelm: Das Heilpädagogisches Voltigieren und Reiten mit geistig behinderten Menschen, S. 23-35, 85; Hartung, Ute: Heilpädagogisches Voltigieren mit Wahrnehmungsgestörten Kindern. Thr, !/98, 20-22/

A kendőcsere

A kendőcsere a kooperatív magatartást és a társas kapcsolatok képességét fejleszti azáltal, hogy ennél a páros gyakorlatnál a gyerekeknek kontaktust kell felvenniük egymással.

Ezenkívül a lovon ülő gyerekek jól kell egyensúlyozni, mozgását jól koordinálnia, felsőtestét megtartania, lábaival pedig erőt kell kifejtenie mert ahhoz, hogy a kendőcsere sikerüljön oldalra kell hajolnia.

A gyerekeknek a kendőt az átadásnál szemükkel követniük kell /szem-kéz koordináció fejlesztése/ és a távolságot gyerektől gyerekekig „bemérniük” /térérzékelés fejlesztése/

Ez a feladat sok ügyességet és jó koncentrációs képességet követel meg.

A vesztibuláris ingerek, a nehézségi erő leküzdése, a proprioceptív információk és a taktilis stimuláció állnak ennél a

feladatnál előtérben. /Kaune, Wilhelm: Das Heilpädagogisches Voltigieren und Reiten mit geistig behinderten Menschen, S. 23-35, 85; Hartung, Ute: Heilpädagogisches Voltigieren mit Wahrnehmungsgestörten Kindern. Thr, !/98, 20-22/

Voltizsgyakorlatok előtornázása és leutánzása

A voltizsgyakorlatok – mint pl. az alapülés, térdelés, a repülő - kivitelezéséhez tiszta mozgáselképzelés és jó egyensúlyozó képesség szükséges. A gyerekeknek megfelelő képpel kell rendelkezniük a saját testükről ahhoz, hogy ezen mozgásokat koordinálni tudják.

Annak a gyerekeknek, akinek a gyakorlatot utánoznia kell, vizuálisan pontosan kell érzékelnie és tudnia kell a saját testére átvinni azt /átvivő képesség fejlesztése/. Tehát azon kívül, hogy a mozgáselképzelés és az egyensúlyérzék fejleszthető ennél a feladatnál, a gyerekeknek megfelelő információval kell rendelkeznie a saját testsémájáról. /Kaune, Wilhelm: Das Heilpädagogisches Voltigieren und Reiten mit geistig behinderten Menschen, S. 23-35, 85; Hartung, Ute: Heilpädagogisches Voltigieren mit Wahrnehmungsgestörten Kindern. Thr, !/98, 20-22/

A hasonfekvés, a taktilis érzékelés, az egyensúlyérzék és a saját test érzékelésének integrációját követeli meg. A gyerek úgynevezett „hajlító mintája” javul, ugyanakkor ebben a testhelyzetben biztonságban érzi magát, hasonlóan ahhoz, mint amikor az édesanya karjában tartja csecsemőjét. Hasonfekvésben olyan érzékelési területeket és mozgásreakciókat célunk meg, melyeket ülésben vagy állásban nem tapasztalhatunk. /Delius, Franciska: Möglichkeiten zur Förderung der sensorischer Integration durch das Heilpädagogische Voltigieren bei Kindern mit

Wahrnehmungsverarbeitungsstörungen. Heilpädagogisches Voltigieren und Reiten, Sonderheft 1995/

Lovaglás futószáron lépésben ügetésben, vágóban

A futószáron – lépésben, ügetésben, vágóban – történő lovaglásnál a gyorsulás és a centrifugális erő; jármódváltásnál a gyorsaság megváltozásának következtében lehetséges az egyensúlyérzék fejlesztése. A gyerekek saját testét a ló mozgásához kell igazítani, így a saját test érzékelése javul és mindeközben egy állandó tónusszabályozás is zajlik. Ezenfelül a háromdimenziós mozgásimpulzusok áttevéődnek a gyerekekre, s az egész test mozog. Különösen vágóban tudja a gyerek ezeket a mozgásimpulzusokat jól átvenni. Vágóban egy sajátos hintázó mozgás zajlik, mely a biztonságérzetet hívja elő és különösen az egyensúlyérzékét stimulálja. Nagyon fontos ennél a feladatnál, hogy engedjük a gyerek egyedül döntse el, melyik jármódban szeretne lovagolni. Elsősorban azért, mert a saját szükségletek felismerése és kielégítése által több önállóságot és függetlenséget érünk el, másodsorban pedig azért, mert a nyelvi képességeket fejlesztjük ezáltal. /Kaune, Wilhelm: Das Heilpädagogisches Voltigieren und Reiten mit geistig behinderten Menschen, S. 23-35, 85; Hartung, Ute: Heilpädagogisches Voltigieren mit wahrnehmungsgestörten Kindern, Thr 4/98 S. 20-22./

Sárgarépa etetése

Egy értelmileg akadályozott gyerekek – ugyanúgy, mint más gyerekeknek – meg kell tanulnia felismerni a ló szükségleteit. Az etetésnél a szociális kompetenciát bővítjük és a ló iránti felelősségvállalást ébresztjük fel. Segít legyőzni a félelmet és szoros kapcsolatot kialakítani a lóval. Az etetésnél figyeljük intenzíven a gyereket, mert ez a feladat gyakran erős félelmet vált ki. Ha szükséges adjunk segítséget, mert a gyerek biztonsága élvezzi a leginkább az elsőbbséget. /Kaune, Wilhelm: Das Heilpädagogisches

Voltigieren und Reiten mit geistig behinderten Menschen, S. 23-35, 85; Hartung, Ute: Heilpädagogisches Voltigieren mit Wahrnehmungsgestörten Kindern. Thr, 4/98, 20-22/

A cikk további részében a szerző hangsúlyozza, a gyerekek milyen szívesen mutatják meg teljesítményüket szüleiknek, milyen szép esemény életükben az oklevelek átadása, melyre igazán büszkék, s mely emlékezteti őket az elmúlt időkre és az átélt élményekre.

A tecklenburgi Terápiás Lovas Egyesület számára nagyon fontos az effajta nyilvánossági munka, mert adományokból tartja fenn magát. Ezenkívül a nyilvánosság lehetőséget ad a szülőknek és a szakembereknek, hogy felismerjék, mely készségek fejlődhetnek az értelmileg akadályozott embereknél, ha esélyt adunk nekik. /Therapeutisches Reiten 4/00, 27-30.old./

Fordította: Puskorics Livia

PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK:

Széchenyi Terv 2002

Vissza nem térítendő állami támogatás lovardák számára

A **Széchenyi Terv 2002.** évi pályázatainak keretében számos lehetőség nyílik **vissza nem térítendő állami támogatás** megszerzésére. Ebben az összefoglalóban a lovardákat üzemeltető szervezetek számára elérhető lehetőségeket soroltuk fel. Amennyiben további kérdése lenne, kérjük hívja a keretben található telefonszámot.

„A lovasturizmus minőségi fejlesztésének támogatása”

A támogatás célja a lovasturizmus minőségi fejlesztése, a lovasturisztikai bázisokon családbarát szolgáltatások kialakításának elősegítése.

A pályázat keretében az alábbi projektek támogathatók:

- a lovasturisztikai bázisokon fedeles lovarda építése, bővítése,
- lovasbázisok szolgáltatásfejlesztése, így a vendéglátás kialakítása, fejlesztése, illetve egyéb szolgáltatások – mint fitness, sport, kereskedelem – kialakítása, fejlesztése,
- lovasturisztikai bázisokon szálláshelyfejlesztés,
- korszerű boxos elhelyezést biztosító istállók kialakítása.

A jelen pályázat keretében igényelhető támogatás mértéke:

A projekt összköltségnek legfeljebb 30%-a, de maximum 30 millió Ft.

„Turisztikai oktatás támogatása”

A pályázat célja a turisztikai szakemberek képzésének támogatása három területen, az egészségturizmusban, a lovasturizmusban és a falusi turizmusban. Lovas szolgáltatók turisztikai képzésére a turisztikai szakmai oktatásra akkreditációval rendelkező oktatási intézmények pályázhatnak.

Követelmény:

- Részletes oktatási tematika (amely elsősorban turisztikai és marketing alapismereteket, kommunikációs ismereteket, alapfokú idegennyelv- oktatást, lovastúra-vezetéssel kapcsolatos gyakorlati képzést tartalmaz, valamint az A0-s military versenynek megfelelő szintű lovaglótudást biztosít a képzés végére) és módszertan benyújtása,
- a képzésen résztvevőkkel szemben követelmény a lovaglótudás,

- a tanfolyam elvégzéséről bizonyítvány kiállítása,
- a képzés után realizált foglalkoztatási helyzet változásának bemutatása (beleértve az önfoglalkoztatást is),
- szerződés azzal a megfelelő technikai feltételekkel, szakemberrel és lóállománnyal rendelkező lovasoktató-bázissal, ahol a gyakorlati képzést lefolytatják.

Az elnyerhető támogatás az oktatási program elfogadott költségvetésének legfeljebb 50%-a, de maximum 100.000 Ft/fő/év.

A pályázatok elkészítésében a Magyar Lovasterápia Szövetség tagjai számára segítséget nyújt a SectorBridge Kft., amelynek munkatársai nagy tapasztalattal rendelkeznek a sikeres pályázatrírás területén. Cégünk átvállalja a pályázati anyag elkészítését.

Elérhetőségünk:

SectorBridge Kft. 1126 Márvány u. 27.

telefon: 225-04-12, fax: 225-04-13

Kérem, keressék Lamberger Galinát

(lamberger.galina@sectorbridge.hu) vagy

Cziboly Ádámot

(cziboly.adam@sectorbridge.hu)

A Sector Bridge a pályázatok megírásához nyújtott segítségéért megnyert pályázatok esetén a pályázati összeg bizonyos százalékát kéri.

**A Magyar Lovasterápia Szövetség
Alapítvány diplomára épülő,
felsőfokú, akkreditált
lovasterapeuta képzést indít
Hippoterápia és
Gyógypedagógiai lovaglás és
lovastorna szakágakon .**

Felvételi követelmények:

-a hippoterápia szakág: gyógytornász, vagy szomatopedagógus diploma

-a gyógypedagógiai lovaglás és lovastorna szakág: gyógypedagógus diploma

-írásbeli jelentkezés az MLTSZ címére
1066 Budapest Teréz krt.24.

(kérjük mellékelni a diploma másolatát és szakmai önéletrajzot, mely tartalmazza a lovasterápiával eddig szerzett tapasztalatokat ill. terveket, lehetőségeket.)

-lovas felvételi vizsga mindkét szakág részére: A lovas tudjon osztályban, mindhárom jármódban biztonságosan lovagolni, ismerje a lovardai alakzatokat és a lovardai szabályokat, tudjon lovat ápolni, szerszámozni.

A lovas felvételi vizsga várható időpontja: 2002. március 30. Helyszíne: Pannon Lovasakadémia, Kaposvár, Guba Sándor u.40.

A képzést blokkokra osztottuk, amelyek a következők:

1./szintrehozó lovastábor, elméleti alapismeretek megszerzése (tervezett időpont 2002. Június)

2./hospitálás (2002. nyár)

3./szakmai elmélet, lovasvizsga, alapismeretek anyagából vizsga (tervezett időpont 2002. ősz)

4./szakmai gyakorlat a kijelölt gyakorlóléhelyeken választható időpontokban, gyakorlati vizsga

5./záróvizsga a gyakorlat letöltése után (valószínűleg 2003.-ban)

Németországban és Angliában a lovasterápia már évtizedek óta hatékony része a sérült, fogyatékos személyek rehabilitációjának. Az MLTSZ a Magyar Gyógytornászok Társaságával, és a Magyar Gyógypedagógusok Egyesületével együttműködve, neves külföldi szakemberek segítségével állította össze a képzés tematikáját. A képzés célja, hogy Magyarországon a lovasterápiában élenjáró országokhoz hasonlóan, legyen egy egységes alapokon nyugvó, magas szakmai színvonalú képzés. Ezt kívánja a szakma színvonalának, és a páciensek érdekeinek védelme.

A továbbképzési program Alapítási engedély száma: XXV/1/156/2000.

OM Indítási engedély száma: OM. 1222./87/2001.

A képzésről további információkkal szolgálunk az MLTSZ telefonján:

Barna Csilla 06-1-4757018

Györgypál Éva gyógytornász-
lovasterapeuta, a hippoterápiás
munkacsoport helyettes vezetője

Katona Enikő szomatopedagógus-
lovasterapeuta

Az MLTSZ által szervezett várható programok :

1. negyedévenként:
Hétfégi lovas programok meghatározott témák szerint a képzők képzésében résztvevő leendő oktatók számára.
Helyszínek: Kaposvár, Sósút
2. 2002. február 8-10.:
Lovas hétvége a gyógypedagógus munkacsoport számára.
Helyszín: Balogunyom
3. 2002. február 22-24.:
A hippoterápiás munkacsoport szakmai hétvégéje.
Helyszín: Balogunyom
4. 2002. március:
A gyógypedagógus munkacsoport tanfolyama.
Helyszín: Bécs
5. 2002. március 30.:
Lovas felvételi vizsga az akkreditált képzéshez.
Helyszín: Kaposvár
6. 2002-2003:
Akkreditált lovasterapeuta képzés.
7. 2002. október 20-27.:
Az MLTSZ őszi nemzetközi tanfolyama.
Helyszín: várhatóan Sarlópuszta.
8. 2003. június 11-14.:
A Nemzetközi Lovasterápiás Szövetség 11. Nemzetközi Konferenciája.
Helyszín: Budapest.

Kedves Tagtársak !

Kérünk mindenkit, hogy a mellékelt csekken az éves tagdíjat befizetni szíveskedjen.

A tagdíj összege nem változott.
Magánszemélyeknek 2.500,-/év,
intézményeknek 5.000,-/év.

Az MLTSZ részt vesz 2002. március 7-10 között az Utazás- 2002. március 21-24 között a Szabadidő kiállításon.

Kérünk mindenkit, aki intézményéről, egyesületéről, munkájáról tájékoztatni szeretné az érdeklődő közönséget, hogy az MLTSZ címére küldje el tájékoztató-, szóróanyagait.

A hírlevélbe folyamatosan várjuk az írásokat. Bárki, aki úgy gondolja, hogy a lovasterápiát érintő információval, hírrel, érdekességgel rendelkezik, vagy szívesen megosztaná gondolatait Szövetségünk többi tagjával, az a közölni szánt anyagot levélben, vagy e-mail-en juttassa el az alábbi elérhetőségek bármelyikére:

Magyar Lovasterápia Szövetség
1066 Budapest, Teréz krt. 24.

Tel: 06-1-4757018

Fax: 06-1-3024136

E-mail: barna@gyermekmento.hu

A fenti telefonszámon 8.00 - 16.30 között elérhető Barna Csilla, aki szívesen ad információt az MLTSZ tevékenységéről, programjairól.